
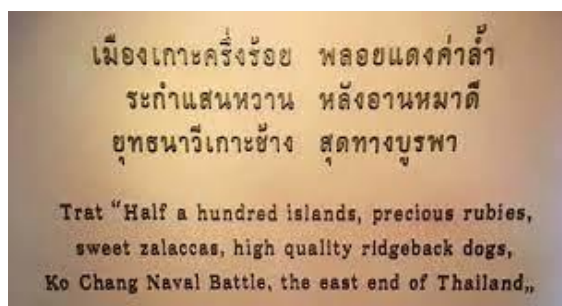

											
<p>ธงช้าง ธงช้าง ธงชาติไทยในสมัย ร.๔-ร.๕ โปรดเกล้าให้เอาจักรออกคงเหลือแต่รูปช้างเผือกและใช้ต่อมาตลอดสมัย ร.๕ เป็นธงชาติไทยผืนแรกเรียกว่า "ธงช้าง"</p>	<p>ตราประจำจังหวัดตราด เครื่องหมายประจำจังหวัดตราดได้กำเนิดขึ้นเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2483 โดยคณะกรรมการจังหวัดตราดได้พิจารณาปรึกษาหารือกับข้าราชการ พ่อค้า คหบดี มีความเห็นร่วมกันเป็น ส่วนมาก เลือกเอา รูปธรรมชาติที่เด่นที่สุดของจังหวัดตราดเป็นเครื่องหมายประจำจังหวัด คือ รูปเกาะช้าง ซึ่งเป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัด เคยเป็นที่ตั้งอำเภอมาระยะหนึ่ง เรียกว่า อำเภอเกาะช้าง ซึ่งตั้งอยู่ชายฝั่งทะเลตะวันออกของอ่าวไทย ด้านหน้าของรูปเกาะช้างมีโป๊ะ และเรือใบ ความหมายก็คือนำร่องตามท้องทะเลรอบๆเกาะช้างเป็นแหล่งการประมง มีการทำโป๊ะ จับปลาอยู่มากแห่งและชุมไปด้วยสัตว์ทะเลต่างๆ สำหรับเรือใบนั้นมีความหมายให้ระลึกถึงว่าเมืองตราดได้ก่อตั้งขึ้นก่อนสมัยกรุงธนบุรี ในสมัยนั้นต้องใช้เรือใบติดต่อกับจังหวัดข้างเคียง และต่างประเทศ จึงทำให้มีภาพเรือใบปรากฏอยู่</p>										
	<p>ธงประจำจังหวัดตราด ลักษณะพื้นสีแดงและสีน้ำเงินตรงกลางมีตราประจำจังหวัด</p>										
	<p>ดอกไม้ประจำจังหวัดตราด</p> <table border="1" data-bbox="643 1574 1481 2166"> <tr> <td>ชื่อดอกไม้</td> <td>ดอกกฤษณา</td> </tr> <tr> <td>ชื่อสามัญ</td> <td>Eagle Wood, Lignum Aloes, Agarwood, Aloe Wood, Calambac, Aglia, Akyaw</td> </tr> <tr> <td>ชื่อวิทยาศาสตร์</td> <td>Aquilaria subintegra Ding Hau</td> </tr> <tr> <td>วงศ์</td> <td>THYMELAEACEAE</td> </tr> <tr> <td>ชื่ออื่น</td> <td>กฤษณา (ภาคตะวันออก), กายูการู กายูกาฮู (มาเลเซีย ปัตตานี), ไม้หอม (ภาคตะวันออก ภาคใต้)</td> </tr> </table>	ชื่อดอกไม้	ดอกกฤษณา	ชื่อสามัญ	Eagle Wood, Lignum Aloes, Agarwood, Aloe Wood, Calambac, Aglia, Akyaw	ชื่อวิทยาศาสตร์	Aquilaria subintegra Ding Hau	วงศ์	THYMELAEACEAE	ชื่ออื่น	กฤษณา (ภาคตะวันออก), กายูการู กายูกาฮู (มาเลเซีย ปัตตานี), ไม้หอม (ภาคตะวันออก ภาคใต้)
ชื่อดอกไม้	ดอกกฤษณา										
ชื่อสามัญ	Eagle Wood, Lignum Aloes, Agarwood, Aloe Wood, Calambac, Aglia, Akyaw										
ชื่อวิทยาศาสตร์	Aquilaria subintegra Ding Hau										
วงศ์	THYMELAEACEAE										
ชื่ออื่น	กฤษณา (ภาคตะวันออก), กายูการู กายูกาฮู (มาเลเซีย ปัตตานี), ไม้หอม (ภาคตะวันออก ภาคใต้)										

	<p>ลักษณะทั่วไป</p>	<p>เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง ถึงขนาดใหญ่ สูงประมาณ 20-30 เมตร ไม้ผลัดใบ ลำต้นตรง เรือนยอดเป็นพุ่มทรงเจดีย์ เนื้อไม้มีสีขาว ต้นไม้ชนิดนี้หากมีบาดแผลซึ่งอาจเกิดจากการตัด แฉกเจาะไขหรือเป็นโรคจะขับสารชนิดหนึ่งที่อยู่ใน ลำต้นออกมาทำหน้าที่ ต้านความผิดปกติเหล่านั้น ทำให้บริเวณที่เกิดแผลดังกล่าวเปลี่ยน เป็นสีดำ และก่อตัวเป็นผลึก ทำให้เกิดความแข็งแรงของ เนื้อไม้ ที่ชาวบ้านเรียกกันว่า "กฤษณา" มีกลิ่น หอม ความผิดปกติ จะขยายไปเรื่อยๆ ทำให้สีดำ มีเพิ่มมากขึ้น ซึ่งแก่นกฤษณา ที่มีสีดำนั้น ถือว่า เป็นไม้คุณภาพชั้นหนึ่ง มีราคาสูงมาก หากมีสี น้ำตาลเทา คุณภาพจะรองลงมา ถ้ามีสีเหลือง ปนดำ ถือว่าเป็นคุณภาพต่ำ ซึ่งไม้กฤษณาเป็น สินค้าที่นำมาทำ หัวน้ำหอม ตลอดจนเครื่องหอม หลายชนิด</p>
	<p>การขยายพันธุ์</p>	<p>เพาะเมล็ด</p>
	<p>สภาพที่เหมาะสม</p>	<p>ที่ชุ่มชื้นตามป่าดงดิบชื้นและแล้ง หรือที่ราบ ใกล้กับแม่น้ำ ลำธาร สามารถขึ้นได้ในที่สูงถึง 1,100 เมตรจากระดับน้ำทะเล ปานกลางหรือ มากกว่า</p>
	<p>ถิ่นกำเนิด</p>	<p>พบในป่าดงดิบของจังหวัดระยอง จันทบุรี ตราราด</p>

	ต้นไม้ประจำจังหวัดตราด	
	ชื่อทั่วไป	หูกวาง
	ชื่อสามัญ	Bengal Almond, Indian Almond, Sea Almond
	ชื่อวิทยาศาสตร์	Terminalia catappa L.
	วงศ์	COMBRETACEAE
	ชื่ออื่นๆ	โคน ตัดมือ ตัดมือ , ตาปัง , ตาแปห์ , หูกวาง หลุมปัง
	ถิ่นกำเนิด	ป่าชายหาด ตามชายหาดริมทะเล
	ประเภท	ไม้ยืนต้น
	รูปร่างลักษณะ	ไม้ต้น ผลัดใบ สูง 8-20 เมตร เปลือกเรียบ แตกกิ่งตามแนวนอนเป็นชั้นๆ ใบเดี่ยวเรียงเวียน สลับถี่ตอนปลายกิ่ง แผ่นใบรูปไข่กลับกว้าง 8-15 เซนติเมตร ยาว 12-25 เซนติเมตร ดอกเล็กขาว นวล ออกเป็นช่อตามง่ามใบ ออกดอกในช่วงเดือน กุมภาพันธ์-เมษายน ผล รูปไข่หรือรูปรีแบน เล็กน้อย กว้าง 2-5 เซนติเมตรและยาว 3 ถึง 7 เซนติเมตร
	การขยายพันธุ์	ขยายพันธุ์ โดยการเพาะเมล็ด
สภาพที่เหมาะสม	ดินร่วนปนทราย ระบายน้ำได้ดีขึ้นตามหาดทราย และขึ้นได้ทั่วไป	
ประโยชน์	เปลือกและผล มีรสฝาดมาก ไขแก่ทองเสียว ฟอกหนังสัตว์ ทำหมึก รับประทานได้ ให้น้ำมัน คล้ายอัลมอนด์	

"เมืองเกาะครึ่งร้อย พลอยแดงค่าล้ำ ระกำแสนหวาน หลังอานหมาดี ยุทธนาวีเกาะช้าง สุดทางบูรพา"

ประวัติเมืองตราด

ชื่อเมืองตราดหรือเมืองทุ่งใหญ่ปรากฏในทำเนียบหัวเมืองสมัยพระเจ้าปราสาททอง (พ.ศ. 2178) ว่าเป็นหัวเมืองชายทะเล สังกัดฝ่าย การต่างประเทศ ซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการคลังด้วย นอกจากเป็นแหล่งสินค้าแล้ว ตราดยังเป็นหนึ่งในเมืองท่าชายทะเล ที่มีชัยภูมิเหมาะกับการแวะจอดเรือ เพื่อขนถ่ายซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้า เดิมเสียบียงอาหารและน้ำจัดบริเวณอ่าวเมืองตราด จึงเป็นที่ตั้งชุมชน พ่อค้าชาวจีนที่เดินทางมาค้าขาย

ครั้นเมื่อสงครามกู้เอกราช (พ.ศ. 2310) สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงเลือกตราดเป็นเมืองหน้าด่านกันชน ทำหน้าที่ส่งเสบียงอาหาร ก่อนเคลื่อนกองทัพ เรือออกจาก จันทบุรี ยกไปขับไล่พม่า เพื่อกอบกู้เอกราชคืนสู่ชาติไทยในช่วงต้น รัตนโกสินทร์ พ.ศ. 2325 สมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก รัชกาลที่ 1 เมืองตราดยังขึ้นกับกรมท่า แสดงให้เห็นว่าเมืองตราดยังคงสังกัดอยู่ในฝ่ายกิจการต่างประเทศและการคลัง ในฐานะหัวเมืองชายฝั่งทะเล และเป็นเมืองท่าสำคัญแห่งหนึ่ง เช่นเดียวกับในสมัยอยุธยา ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 ไทยทำศึกกับเจ้าอนุวงศ์แห่งเมืองเวียงจันทน์ ซึ่งต่อมาหันไปสวามิภักดิ์กับญวน ไทยกับญวนผัดใจกันจนต้องทำสงครามในปี พ.ศ. 2371 เมืองตราดมีความสำคัญเป็นแหล่งกำลังพล และเสบียงอาหาร มีการตั้งป้อมค่ายอยู่ที่บ้านแหลมหิน ปากอ่าวเมืองตราด

สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ฝรั่งเศสได้พยายามทุกทางที่จะเข้ายึดครองดินแดนของประเทศไทยให้ได้ เช่นเดียวกับที่ทำสำเร็จแล้วในญวน เขมร และลาว โดยส่งกองทัพเรือเข้ายึดจันทบุรี ในปี ร.ศ. 112 (พ.ศ. 2436) และคืนให้ไทยในปี พ.ศ. 2447 แต่ได้บังคับให้ไทยต้องยอมมอบเมืองตราดให้อยู่ในการปกครองของฝรั่งเศส รัฐบาลไทยเห็นว่าตราด มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ และพลเมือง ส่วนใหญ่เป็นคนไทย ด้วยพระปรีชาสามารถของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ฝรั่งเศสจึงได้ยินยอมทำสัญญายกเมืองตราดคืนให้กับประเทศไทย เมื่อวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2449

โดยแลกเปลี่ยนกับเมือง พระตะบอง เสียมราฐ และศรีโสภณ ชาวตราดจึงถือเอา วันที่ 23 มีนาคมของทุกปี เป็นวันสำคัญที่ชาวตราดและคนไทยจะได้สำนึกถึงพระมหากรุณาธิคุณขององค์ พระพุทธเจ้าหลวงในการปกป้องเอกราช และอธิปไตยของไทยไว้ให้ลูกหลาน

ในช่วงสงครามอินโดจีน (พ.ศ. 2483 - 2484) ฝรั่งเศสพยายามเข้ายึดเมืองตราดอีกครั้ง เมื่อวันที่ 17 มกราคม พ.ศ.2484 โดยส่งกองเรือรบ ล่วงล้ำน่านน้ำทะเลตราด บริเวณเกาะช้าง กองเรือรบราชนาวีไทยได้เข้าต่อสู้ขัดขวางอย่างกล้าหาญ และสามารถขับไล่ข้าศึกให้ล่าถอยไปได้ แต่ต้องสูญเสียเรือรบหลวงไป 3 ลำ คือ เรือรบหลวงสงขลา เรือรบหลวงชลบุรี และ เรือรบหลวงธนบุรี รวมทั้ง

ทหารอีกจำนวนหนึ่ง เป็นวีรกรรมของทหารเรือไทยที่รู้จักกันในนาม "ยุทธนาวีเกาะช้าง"

พระราชประวัติย่อ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งเราถวายสมญานามว่า พระปิยมหาราชหรือพระพุทธเจ้าหลวง พระองค์ประสูติ เมื่อปีฉลู วันอังคาร เดือน 10 แรม 3 ค่ำ ตรงกับวันที่ 20 กันยายน พุทธศักราช 2396 (ร.ศ. 72) ได้ทรงรับบรมราชาภิเษก เมื่อวันที่ 12 แรม 12 ค่ำ ปีมะโรง ตรงกับวันที่ 21 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2411 (ร.ศ.87) เมื่อพระชนม์มายุได้ 16 พรรษา และเสด็จสวรรคต เมื่อวันที่อาทิตย์ เดือน 11 แรม 5 ค่ำ ปีมะเส็ง ตรงกับวันที่ 23 ตุลาคม พุทธศักราช 2453 (ร.ศ. 129) เมื่อพระชนม์มายุได้ 58 พรรษา ครอบครองราชย์ได้ 43 ปี พระองค์เป็นพระเจ้าลูกเธอ องค์ที่ 9 ของสมเด็จพระจอมเกล้าฯ ทรงพระนามว่าสมเด็จพระเจ้าฟ้าชายจุฬาลงกรณ์ ได้ทรงรับสถาปนาเป็นกรมหมื่นพิฆเนศวรสุรสังกาศ เมื่อพระชนม์มายุได้ 9 พรรษา และต่อมาอีก 4ปี ก็ได้รับสถาปนาเป็นกรมหมื่นขุนพิณิตประชานารถทรงเริ่มศึกษาอักษรสมัยกับพระราชวงศ์เธอ พระองค์เจ้าบุตรี ซึ่งเป็นขัตติยนาารีที่รอบรู้ในอักษรสมัยและโบราณราชประเพณี ทรงศึกษาภาษาบาลีราชาภิรมย์ ซึ่งภายหลังได้เป็น พระยาปริยัติธรรมธาดา ทรงศึกษาวิธีการยิงปืนกับพระยาอภัยศรเพลิง วิชามวยปล้ำ และกระบี่กระบอง กับหลวงพลโยธานุโยค วิชาทางม้ากับหม่อมเจ้าสิงหนาท วิชาทางช้างกับสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระบารามปรบักษ์ วิชาภาษาอังกฤษกับหญิงอังกฤษคนหนึ่งชื่อนาง ลีโอโนเวนซ์ หมอจันตเล อเมริกัน และนายแปตเตอร์สัน ส่วนวิชารัฐศาสตร์ สมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรง

ฝึกฝนให้ด้วยพระองค์เอง ทรงรักษาลดด้วยความไม่แน่นอน และยากลำบาก ความยากลำบากนี้มีมาตั้งแต่ก่อนที่จะทรงรับรัชทายาทเพราะในเวลานั้น มีพระเจ้าแผ่นดินสองพระองค์จริงๆ คือ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 และ พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัวสองพระองค์ ในตอนนี้ เนื่องจากมูลเหตุที่พระสมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาพิชัยญาติทรงมีความรู้สูงทางคานวณดาราศาสตร์ตลอดจนโหราศาสตร์ เวลาพระบรมวงศ์ชนวงศ์และมุขมนตรีไปเชิญเสด็จคลองราชสมบัติ ก็ได้คำนวณดวงชะตาของคนทั้งหลายเพื่อให้ทราบว่าใครมีดวงชะตาแรงพอที่จะขึ้นครองราชย์ได้บ้าง ได้ทรงเห็นดวงชะตาของพระอนุชา คือ สมเด็จเจ้าฟ้ากรมขุนอิศเรศรังสรรค์ซึ่งตัวเลขบอกชั้วว่า จะได้เป็นพระเจ้าแผ่นดิน พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าฯ ทรงดำริว่าเมื่อดวงชะตาบอกว่า สมเด็จเจ้าฟ้า

ขุนอิศเรศรังสรรค์จะได้เป็นพระเจ้าแผ่นดินแล้ว ถ้าไม่ได้ให้เป็นพระเจ้าแผ่นดินเสียด้วย พระชนม์ของพระองค์เองอาจจะสั้นด้วยไปได้ จึงได้พระราชทานพระบรมราชโองการให้สมเด็จเจ้าฟ้ากรมขุนอิศเรศรังสรรค์เป็นพระเจ้าแผ่นดินอีกองค์หนึ่งทรงพระนามว่า พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้า

เจ้าอยู่หัว ก็เป็นพระอนุชาพร้อมพระราชมาดา กับพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าฯ แต่ถึงกระนั้นวังหลวงหับวังหน้าเคยมีเรื่องแข่งขันแข่งดีกันมา ก็จำเป็นต้องระมัดระวังอยู่ ส่วนพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าฯ นั้นทรงรักใคร่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์ถึงกับออกพระโอษฐ์รับสั่งท่านายไว้ว่า จะเป็นที่พึ่งแก่วงศ์ญาติทั้งหลายได้ อนึ่งพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าฯ ก็เสด็จสวรรคตก่อนพระบาทสมเด็จพระจอม 3 ปี ปัญหาทางวังหน้าจึงเป็นอันระงับไป ในรัชการพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้นมีเรื่องที่ต้องควรศึกษามากมายทั้งที่สูญเสียและในทางที่ได้มาในทางที่สูญเสีย คือการสูญเสียดินแดนซึ่งมีใช้ความผิดของพระองค์ หรือของรัฐบาลในเวลานั้น แต่เป็นเรื่องเหตุสุวิสัย ไม่มีใครสามารถจะป้องกันได้ เราต้องเสียดินแดนไปตั้งครึ่งประเทศ ด้วยเหตุอย่างเดียว คือเราเป็นประเทศเล็กมีกำลังน้อยไม่สามารถจะทนทานกำลังอันยิ่งใหญ่ที่บีบบังคับเรา ส่วนในทางที่ได้มานั้น เราได้มากในรัชการนี้ เริ่มต้นแต่พลเมืองได้รับสิทธิเป็นมนุษย์ เปลี่ยนสภาพจากสัตว์พาหนะ ซึ่งชนชาติไทยต้องเป็นมาตลอดเวลา 500 ปี เราได้ระเบียบการปกครองใหม่ ได้การศึกษา ได้ศาลยุติธรรม ได้การคมนาคมและธรรมนุบำรุงอย่างใหม่ ประเทศไทยขึ้นสู่ศักราชใหม่ ตั้งแต่รัชการที่ 5 นี้ขึ้นมา(ข้อความข้างบนนี้ คัดจากหนังสือประวัติศาสตร์กล เล่ม 5 ของหลวงวิจิตรวาทการพ. ศ. 2493) สำหรับพระราชกรณียกิจโดยละเอียดเป็นคุณแก่ประเทศชาติอย่างมหาศาลนั้น เป็นที่ทราบอย่างแพร่หลายและมีปรากฏอยู่ในอยู่ในหนังสือต่างๆมากมาย อาจค้นคว้ามาหาอ่านได้โดยง่าย ดังนั้นข้าพเจ้าจึงขอจดไว้ ต่อไปนี้จะนำมากล่าว แต่เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดตราดเท่านั้น

ก่อนเสียเมือง

ก่อนที่เมืองตราดจะตกไปเป็นของฝรั่งเศสในปี พุทธศักราช 2447 นั้น สมเด็จพระปิยมหาราช นั้นได้เสด็จประพาส และทรงเยี่ยมประชาชนจังหวัดตราดมาแล้วถึง 8 ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2416 และต่อมา พ.ศ. 2419, 2425, 2426, 2427, 2430, 2432, 2444 โดยลำดับ และถ้านับรวมครั้งล่าสุด คือหลังจากที่ได้เมืองตราดคืนมาในปี 2450 เข้าด้วยก็จะเป็น 9 ครั้ง หลักฐานที่ยืนยันข้อความนี้ปรากฏอยู่ในพระราชนิพนธ์จดหมายเหตุเสด็จประพาสเมืองจันทบุรี ปี พ.ศ. 2419 และพระราชหัตถเลขาเสด็จประพาสหัวเมืองชายทะเลตะวันออก **เสด็จประพาสจังหวัดตราด**

อนึ่ง ถ้าว่าจะไปก็คล้ายกับที่ป็นัง (หรือเกาะหมาก) คิดเอาเกาะข้างเป็นป็นัง เอาฝั่งแขวงเมืองตราดเป็นเปรอวินเวลลิส ดูเหมือนที่โน้นจะใกล้กว่านี้แต่ไม่มากนัก ที่เขาซึ่งเป็นที่อยู่เลบเตอร์แนนต์เกาวานัน ที่เชิงเขาใกล้ทางที่จะขึ้นไป มีน้ำตกเหมือนกัน แต่น้ำน้อยลำธารนั้นก็สั้นกว่านี้ที่อ่างรองนั้นเขาก่อเสริมพอกันน้ำซังไว้ได้มาก แล้วเอาท่อติดฝั่งเป็นรางมาใช้ได้ทั่วบ้านทั่วเมืองตลอดปีไม่มีขาดเลย พวกเราที่ไปพากันไต่ขึ้นไปบนเขาเมื่อเวลาบ่ายขึ้นไปนั้นเห็นรอยตีนสัตว์ต่างๆ มีอยู่ที่ศิลากี่มาก เป็นรอยตีนเสือใหญ่ก็มีหลายรอย แล้วให้กะลาสี 2 คน ขึ้นไปนั่งคอยระวังทางต้นไม้บนยอดเขา พระนายไวยขึ้นไปด้วยเห็นรอยตะกายดินใหม่ๆ เขาว่าดูเหมือนเสือ ด้วยเป็นเวลากินน้ำตีนเสียงโห่ก็ตะกายหนีไป เราคิดว่าไต่ไปถึงที่นั่นถึง 2 ครั้ง ไม่มีสิ่งไรเป็นสำคัญ จึงคิดว่าจะทำเกรน (กองศิลาเป็นที่ระลึก) แต่จะทำโตก็ได้ไม่ได้เพราะคนไปก็น้อย ที่ก็เล็ก จึงให้จมื่นสรภักย์ กรมพิชิตพระนายไวยกรมอดิสร์ กับกะลาสี 2 คน ช่วยขนศิลาก้อนเล็กบ้าง ใหญ่บ้าง เราเอากระดาษของกรมมนเรตร์เขียนหนังสือในหนังสือนั้นว่า "เราสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าแผ่นดินสยามรัชกาลที่ 5 ได้มาถึงที่นี่ 2 ครั้งๆ หนึ่งเมื่อปีระกา เบญจศก จุลศักราช 1235 กับครั้งนี้วัน ปีชวด อัฐศก ศักราช 1238 เราทั้งปวงบรรดาที่มาพร้อมกันได้ลงชื่อไว้ในท้ายหนังสือนี้"

ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพอากาศไม่ร้อนจัดหรือหนาวจัดจนเกินไป เนื่องจากพื้นที่ของจังหวัดมีเกาะต่าง ๆ มากมาย ถึง 52 เกาะ จึงเป็นเสมือนกำแพงกันบังคลื่นลม พื้นที่จังหวัดตราดจึงไม่เคยได้รับความเสียหายจากลมพายุเลย ลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบร้อนชื้นมีฝนตกชุกเกือบตลอดปี แบ่งเป็นฤดู

ฤดูหนาว มีเพียงระยะเวลาสั้น ๆ ในช่วงเดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนกุมภาพันธ์ อากาศไม่หนาวเย็นมากนัก อุณหภูมิเฉลี่ย 20 องศาเซลเซียส

ฤดูร้อน อยู่ระหว่างเดือนมีนาคม และเดือนเมษายน อุณหภูมิเฉลี่ย 34 องศาเซลเซียส **ฤดูฝน** อยู่ในช่วงเดือน พฤษภาคมถึง เดือนตุลาคม

สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไป อากาศค่อนข้างร้อน อุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 26 - 29 องศาเซลเซียส ในปี 2545 อุณหภูมิสูงสุด 33.8 องศาเซลเซียส ต่ำสุด 21.8 องศาเซลเซียส มีฝนตกตลอดทั้งปี 220 วัน ปริมาณน้ำฝนวัดได้ 4,398.1 มิลลิเมตร

ตราด เป็นจังหวัดชายแดนสุดเขตประเทศไทยด้านชายฝั่ง ตะวันออก มีรูปร่างลักษณะคล้ายหัวช้างเป็นจังหวัดขนาดเล็กที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนภูมิประเทศที่สวยงามและสภาพอากาศที่เหมาะสมแก่การอยู่อาศัย

จังหวัดตราดตั้งอยู่ระหว่าง ละติจูด 11-12 องศาเหนือ และลองจิจูด 102 องศาตะวันออก ห่างจากกรุงเทพฯ 315 กม. มีเนื้อที่ประมาณ 2,819 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 1,761,875 ไร่ และยังมีพื้นที่ตามเขตปกครองทางทะเลประมาณ 7,257 ตารางกิโลเมตร โดยมีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 165 กิโลเมตร

มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงและประเทศเพื่อนบ้าน ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอลำลูกง จังหวัดจันทบุรี และประเทศกัมพูชา

ทิศใต้ ติดต่อกับ อ่าวไทยและน่านน้ำทะเลประเทศกัมพูชา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ประเทศกัมพูชา มีทิวเขาบรรทัดเป็นแนวกันเขตแดน

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอลำลูกง จังหวัดจันทบุรี

ภูมิประเทศ

จังหวัดตราดมีอาณาบริเวณทั้งที่เป็นแผ่นดินและพื้นน้ำประกอบด้วยเทือกเขาสูง อุดมด้วยป่าเบญจพรรณและป่าดิบทางด้านตะวันออก ส่วนบริเวณหมู่เกาะต่างๆ ทางด้านใต้มีภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงเช่นเดียวกัน ตอนเหนือเป็นที่ราบบริเวณภูเขา ตอนกลางเป็นที่ราบลุ่มน้ำที่มีความอุดมสมบูรณ์แล้วลาดลงเป็นที่ราบต่ำชายฝั่งทะเล สภาพของภูมิประเทศที่ปรากฏจึงแบ่งเป็น 4 ลักษณะ

1. ที่ราบบริเวณลุ่มน้ำได้แก่บริเวณที่ราบตอนกลางและตะวันออกเหมาะสำหรับทำนาข้าว และปลูกผลไม้
2. ที่ราบบริเวณภูเขาได้แก่บริเวณที่ราบตอนบนและตอนกลางบริเวณนี้มีพื้นที่กว้างขวางมาก เนื่องจากมีภูเขากระจายอยู่ทั่วไป เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การทำสวนผลไม้ ยางพาราและปลูกสับปะรด
3. ที่สูงบริเวณภูเขา ได้แก่บริเวณทางตอนกลางของอำเภอแหลมงอบและเขตติดต่อกับอำเภอเขาสมิง นอกจากนี้ยังมีบริเวณที่เป็นเกาะต่างๆ ซึ่งส่วนมากมีสภาพเป็นพื้นที่ป่าไม้ที่ราบต่ำชายฝั่งทะเล ได้แก่บริเวณฝั่งทะเลเกือบตลอดแนว บริเวณพื้นที่แห่งนี้เป็นป่าชายเลนหนาแน่น และยังเป็นสถานที่เลี้ยงสัตว์น้ำบางชนิดด้วย

ดาวน์โหลด แผนยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัดตราด ปี 2553-2556

http://www.trat.go.th/admin/upload/file/plandev2561-2565_review2565.pdf

ที่มา สำนักงานจังหวัดตราด

<http://www.trat.go.th/admin/index.php#>